

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 12. jun 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 12. juna 2012. godine

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO PODNEŠCIMA STANIŠIĆEVE ODBRANE U VEZI SA OBAVEZAMA
TUŽILAŠTVA NA OSNOVU PRAVILA 90(H)(ii) TOKOM UNAKRSNOG
ISPITIVANJA SVEDOKA ODBRANE BORISLAVA PELEVIĆA**

Tužilaštvo
g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića
g. Wayne Jordash
g. Scott Martin

Branioci Franka Simatovića
g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Dana 26. januara 2012. Stanišićeva odbrana (dalje u tekstu: odbrana) stala je na stanovište da je tužilaštvo prekršilo svoju obavezu u skladu sa pravilom 90(H)(ii) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) tokom unakrsnog ispitivanja Borislava Pelevića, svedoka Simatovićeve odbrane (dalje u tekstu: Podnesak podnesen u sudnici).¹ Tužilaštvo je tvrdilo da nije prekršilo Pravilnik.² Veće je obavestilo strane u postupku da će dodatno razmotriti to pitanje, pa je nastavilo da svedoku postavlja pitanja u vezi sa izvođenjem dokaza tužilaštva kako bi se izbegla situacija u kojoj bi bilo potrebno da se postave nova pitanja, a da svedok ne bude na raspolaganju jer je već završio davanje iskaza.³

2. Dana 31. januara 2012. na traženje Veća, odbrana je izjavila da, ne dovodeći u pitanje nikakve eventualne buduće podneske u vezi s ovim pitanjem, ne traži trenutno presuđivanje u vezi sa navodnim kršenjem Pravilnika od strane tužilaštva.⁴ Dana 28. marta 2012, Veće je odredilo 13. april 2012. kao krajnji rok za podnošenje svih podnesaka po tom pitanju i obavestilo strane u postupku da će smatrati pitanje zaključenim ako se nikakav podnesak ne podnese do tog roka.⁵

3. Dana 13. aprila 2012. odbrana je podnela zahtev (dalje u tekstu: Zahtev) u kom tvrdi da je tužilaštvo prekršilo pravilo 90(H)(ii) i zatražila da se svedočenju svedoka Pelevića, kao i izvesnim drugim delovima tužiočevih dokaza već izvedenih u prilog tezi tužilaštva, prida mala težina ili da im se ne prida nikakva težina.⁶ Dana 27. aprila 2012, tužilaštvo je odgovorilo (dalje u tekstu: Odgovor) tražeći od Veća da odbije Zahtev.⁷ Simatovićeva odbrana nije podnela nikakve podneske s tim u vezi.

II. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

4. U svom podnesku podnesenom u sudnici odbrana je, *inter alia*, tvrdila: 1) tužilaštvo je u vezi sa svojom tezom izvršilo unakrsno ispitivanje; 2) svedok Pelević izneo je dokaze

¹ T.16636-16638, 16641-16642.

² T.16638-16642.

³ T.16643-16646.

⁴ T.16659-16662.

⁵ T.18675.

⁶ Daljnji podnesci Stanišićeve odbrane u vezi sa tužiočevim obavezama prilikom unakrsnog ispitivanja svedoka odbrane Borislava Pelevića (DFS-9) u skladu s pravilom 90(H)(ii), 13. april 2012., par 7, 12-14.

⁷ Odgovor tužioca na Daljnje podneske Stanišićeve odbrane u vezi s pravilom 90(H)(ii) i svedočenjem Borisava Pelevića s Dodatkom A, 27. april 2012.

protivrečne tezi tužilaštva; 3) tužilaštvo će kasnije dovesti u pitanje svedočenje svedoka Pelevića osporavajući svedočenje ili dovodeći u pitanje njegovu verodostojnost; i 4) tužilaštvo tokom unakrsnog ispitivanja nije svedoku Peleviću iznelo svoju tezu u vezi sa odnosom između srpske Službe državne bezbednosti (SDB) i Arkanovih "Tigrova", ili između g. Stanišića (dalje u tekstu: optuženi) i Arkana.⁸ Konkretno, odbrana tvrdi da je tužilaštvo suočilo svedoka sa računima o isplatama srpskog SDB za petoricu ljudi ne ukazujući jasno na značaj koji ti dokumenti imaju po tezu samog tužilaštva.⁹ U svom Zahtjevu odbrana nadalje tvrdi da je tužilaštvo, u pokušaju da izvuče svedočenje relevantno za svoju tezu tokom unakrsnog ispitivanja Pelevića bilo pod "afirmativnom obavezom" da "iskristališe" tu tezu i ponudi je svedoku.¹⁰ Odbrana tvrdi da se ta "afirmativna obaveza" primenjuje u vezi sa odnosom između srpske Službe državne bezbednosti (dalje u tekstu: srpski SDB) i paravojne organizacije koju je vodio Željko Ražnatović (dalje u tekstu: Arkan), takozvanih Arkanovih "Tigrova".¹¹ Konkretnije, odbrana tvrdi da bi tužilaštvo ispunilo svoju obavezu ako bi "testiralo" različite delove Optužnice i Pretpretresni podnesak sa svedokom, to jest da je optuženi "kontrolisao Arkana", da su Arkan i specijalne jedinice srpskog SDB bile umešane u napad na opštinu Zvornik, kao i da su optuženi i Arkan bili "bliski saradnici" tokom sukoba u bivšoj Jugoslaviji (zajednički: "Slučaj Arkan").¹²

5. Kao pravno sredstvo odbrana predlaže da Veće dodeli ograničenu probativnu vrednost svedočenju svedoka tužilaštva u prilog svom Slučaju Arkan, kao i Pelevićevom svedočenju kada se njima tužilaštvo bude služilo kako bi izvuklo zaključke suprotne interesima optuženog.¹³

6. Što se tiče dokumenata o isplatama, tužilaštvo tvrdi da nije prekršilo Pravilnik kada je koristilo te materijale, za koje je Simatovićeva odbrana ukazala na to da bi ih mogla koristiti prilikom svedočenja svedoka kako bi se proverila njegova saznanja o dokumentima o isplatama u vezi sa tih pet pojedinaca.¹⁴ Konkretno, tužilaštvo tvrdi da je svedok više puta izjavljivao da nema nikakvih saznanja u vezi sa njihovim plaćanjem ili zapošljavanjem.¹⁵ Tužilaštvo tvrdi da je delovalo u skladu sa pravilom 90(H)(ii) Pravilnika i da iskaz svedoka

⁸ T. 16636-16637. Vidi takode Zahtev, par. 1.

⁹ T. 16642.

¹⁰ Zahtev, par. 7-9, 11.

¹¹ Ibid.

¹² T. 16641; Zahtev, par. 2, 6-7, 12-14.

¹³ Zahtjev, par. 8-9, 11, 14.

¹⁴ Odgovor, par. 17-18.

¹⁵ Odgovor, par. 19.

Pelevića ili nije bio verodostojan i/ili pristrasan, ili pak nije direktno dovodio u pitanje dokaze koje je izvodilo tužilaštvo i da je ono prema tome odlučilo da "ne gubi vreme u sudnici prežvakavanjem dokaza" već izvedenih tokom postupka.¹⁶ S tim u vezi, tužilaštvo tvrdi da Veće može dovoljno proceniti svedočenje svedoka Pelevića na osnovu ukupnosti njegovih izjava i dokaza prezentiranih tokom izvođenja dokaza.¹⁷ U meri u kojoj je tužilaštvo dovelo u pitanje Pelevićeve izjave, ono tvrdi da je tražilo da se utvrdi da li je svedok imao bilo kakvih neposrednih podataka ili saznanja o tim pitanjima¹⁸ i da, po unakrsnom ispitivanju, svedok Pelević "nije više tvrdio da raspolaže ličnim uvidima ili saznanjima o događajima".¹⁹ Prema tome, Veće tvrdi da nije obavezno da suočava svedoka sa celim slučajem u vezi sa Arkanom, budući da on "nije bio u mogućnosti da iznese relevantne dokaze usled, kako je sam priznao, svog nedostatka znanja".²⁰ Tužilaštvo nadalje tvrdi da je iz pitanja Veća svedoku Preleviću jasno da on nije bio zatečen i da je znao da se tužiočeva teza odnosi na Arkana.²¹ Naposletku, tužilaštvo tvrdi da ne namerava da se osloni na iskaz svedoka Pelevića kao bi dokazalo svoju tezu.²²

7. Što se tiče zatraženog pravnog leka da Veće prida malo težine dokazima koje su svedoci tužilaštva već izveli ili da im ne prida nimalo težine, tužilaštvo tvrdi da to nije u skladu sa Uputstvom Veća u vezi s pravilom 90(h)(ii).²³

III. MERODAVNO PRAVO

8. Pretresno veće podseća i poziva se na merodavne pravne odredbe obuhvaćene pravilom 90(H)(ii) kao što je navedeno u njegovom prethodnom Uputstvu.²⁴

IV. DISKUSIJA

9. Što se tiče unakrsnog ispitivanja svedoka Pelevića od strane tužilaštva u vezi sa dokumentacijom o isplatama SDB, Veće je pregledalo transkript i zaključilo da svedok po tom pitanju nije osporio tezu tužilaštva. Naprotiv, svedok je više puta izjavljivao da nema

¹⁶ Odgovor, par. 6, 8-9, 12-15; T. 16639.

¹⁷ Odgovor, par. 15.

¹⁸ Odtovor, par. 10; T. 16639.

¹⁹ Odgovor, par. 10. Dodatak A.

²⁰ Odgovor, par. 11.

²¹ Odgovor, par. 16.

²² Odgovor, par. 23. Veće napominje da je, u vezi s tim što se tužilaštvo oslanja na svedokovu verziju ili je osporava kako bi potvrdilo svoju tezu, podnesak tužilaštva drugačiji od onoga koji je iznesen kao Odgovor na Podnesak podnesen u sudnici. V. T.1554-16441.

²³ Odgovor, par. 27.

²⁴ Uputstvo u vezi s pravilom 90(h)(ii) i Odluka po podnescima stanišićeve odbrane na osnovu pravila 90(h)(ii) (dalje u tekstu: Uputstvo).

nikakvih saznanja u vezi sa drugim zaposlenjima dotičnih pet lica.²⁵ S tim u vezi, Veće razjašnjava da pravilo 90(H)(ii) ne nalaže da tužilaštvo svedoka direktno suoči sa svojom tezom pre postavljanja pitanja, premda bi ono moglo da odlučiti da tako postupi. U skladu sa tekstom pravila 90(H)(ii), svedok mora da svedoči tokom unakrsnog ispitivanja u vezi sa nečim što je u protivrečnosti s tezom strane koja vrši unakrsno ispitivanje da bi to pravilo moglo biti merodavno.²⁶ Ako svedok ne ponudi nikakve protivrečne dokaze, ne postoji obaveza da se dalje istražuje to pitanje ni da se nečija teza po tom pitanju "nameće" svedoku. Veće, prema tome, zaključuje da tužilaštvo nije prekršilo pravilo 90(H)(ii) u vezi sa unakrsnim ispitivanjem svedoka Pelevića po pitanju dokumentacije o isplatama SDB.

10. Što se tiče tvrdnje odbrane da je tužilaštvo bilo obavezno da predoči svoj celi Slučaj Arkan svedoku prilikom unakrsnog ispitivanja u vezi s ovim delom izvođenja dokaza, Veće napominje da se odbrana poziva na vlastito ispitivanje svedoka Pelevića kako bi iznela dokaze koji su protivrečni Slučaju Arkan.²⁷ S tim u vezi, Veće podseća da se od tužilaštva ne traži da rasvetli dokaze koji su izneseni prilikom direktnog ispitivanja, čak i ako bi takva razjašnjenja mogla da dovedu do izvlačenja protivrečnih, odnosno potvrdnih dokaza.²⁸

11. Vijeće naglašava važnost sudske prakse Međunarodnog suda, prema kojoj ne postoji apsolutno, odnosno opšte pravilo koje bi zahtevalo da strana u postupku koja vrši unakrsno ispitivanje mora da svedoku predoči svoju verziju događaja.²⁹ Iz toga sledi da se od tužilaštva ne zahteva da svedoku iznese svaki aspekt svoje teze, čak i kad ga unakrsno ispituje u vezi s nekim posebnim delom svog ukupnog predmeta. Veće zaključuje da nema osnova u Pravilniku ni u sudskoj praksi Međunarodnog suda za stvaranje takozvane "afirmativne obaveze" unakrsnog ispitivanja svedoka u vezi sa pitanjima za koja je suprotna strana odlučila da ga ne podvrgava unakrsnom ispitivanju i o kojima svedok nije protivrečno svedočio tokom unakrsnog ispitivanja. U sadašnjoj situaciji tužilaštvo nije bilo obavezno da na svedoku "testira" dodatne delove Optužnice ili delove svog Pretpretresnog podneska zato što je izvršilo unakrsno ispitivanje u vezi sa drugačijim, posebnim delovima vlastite teze. Prema tome, Veće zaključuje da tužilaštvo nije prekršilo pravilo 90(H)(ii) prilikom unakrsnog ispitivanja svedoka Pelevića, kao što je to tvrdila odbrana.

²⁵ T.16601-16602.

²⁶ V. Uputstvo, par. 25.

²⁷ V. na primer, T. 16475, 16486-16488.

²⁸ Smernice, par. 27.

²⁹ V. Smernice, par. 14, kao i unutra navedenu jurisprudenciju.

12. Pošto nije utvrdilo da je došlo do bilo kakvog kršenja Pravilnika, Veće se neće baviti zatraženim pravnim lekovima.

V. DISPOZITIV

13. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 90(H)(ii) Pravilnika, Veće

ODBACUJE Zahtev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra engleska verzija.

/potpis na originalu/

sudija Alphons Orie,
predsedavajući

Dana 12. juna 2012. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]